EU:n ja Mercosurin välinen assosiaatiosopimus: asiantuntijalausunto

Markus Kröger
Apulaisprofessori, akatemiatutkija
Globaali kehitystutkimus, Helsingin yliopisto

One Earth

Gold Standard for the Global Goals
1 ton of CO_2 offset

CellPress

Commentary

Inclusion, Transparency, and Enforcement: How the EU-Mercosur Trade Agreement Fails the Sustainability Test

Laura Kehoe,[1,2,*] Tiago N.P. dos Reis,[3] Patrick Meyfroidt,[3,4] Simon Bager,[3] Ralf Seppelt,[5,6] Tobias Kuemmerle,[7,8] Erika Berenguer,[9,10] Michael Clark,[2,11] Kyle Frankel Davis,[12,13,14] Erasmus K.H.J. zu Ermgassen,[3,4] Katharine Nora Farrell,[15,16] Cecilie Friis,[8] Helmut Haberl,[17] Thomas Kastner,[18] Katie L. Murtough,[19] U. Martin Persson,[20] Alfredo Romero-Muñoz,[7] Chris O'Connell,[21] Viola Valeska Schäfer,[22] Malika Virah-Sawmy,[7] Yann le Polain de Waroux,[23] and Joseph Kiesecker[24]

THE EU-MERCOSUR TRADE AGREEMENT

Imports of **BEEF + SOY + ETHANOL** *risk* → *fuelling* **ECOCIDE + CLIMATE CRISIS**

New quota of 99,000 tonnes (>200,000 tonnes are imported annually)

No new quota, but >10 million tonnes already imported annually tarrif free

New quota of 650,000 tonnes (50,000 tonnes are imported annually)

No.1 drivers of deforestation

Every 3 minutes EU imports 1 football pitch of deforestation from the Mercosur bloc (120,000 hectares/yr mostly due to beef & soy imports)[2]

Further loss of natural habitat puts Indigenous peoples, wildlife, and the global climate at risk [2-3,17]

EU-Mercosur sopimus ei ole tuoreen, 22 tutkijan julkaisun mukaan kestävä, koska:

(1) Paikallisyhteisöjä ja alkuperäiskansoja ei ole sisällytetty sopimukseen.

(2) Sopimus ei sisällä työkaluja, joiden kautta soijan, lihan, etanolin ja muiden korkean riskin tuotteiden alkuperä voitaisiin selvittää.

(3) Sopimus ei sisällä laillisesti sitovia mekanismeja ihmisoikeus- ja ympäristösitoumusten toteutumisten takaamiseksi. Epäeettisesti tuotettujen tuotteiden tuontiin ei voitaisi puuttua sopimuksen kautta.

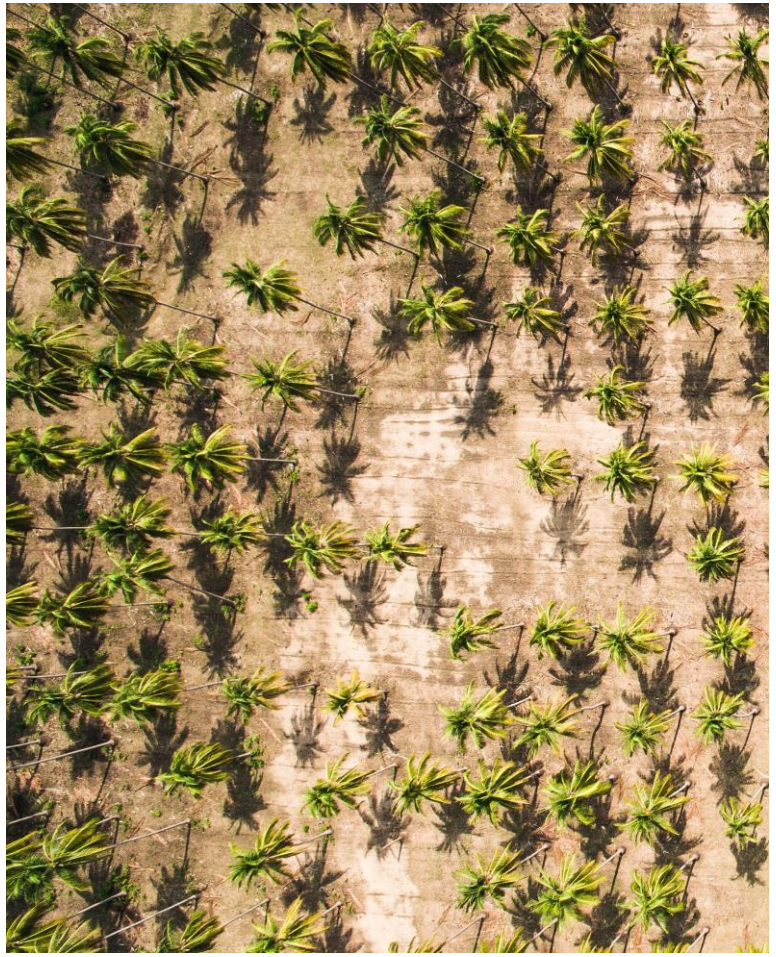
Äärimmäisen haitalliset vaikutukset maa- ja metsätalouteen

- Sopimus olisi tuhoisa EU:n ja Suomen maataloudelle, luoden tuplastandardit tuotantoon.
- Sopimus johtaa vahvaan paineeseen sallia vaarallisia torjunta-aineita ja suurempaa lannoitusta myös EU:ssa, heikentäen ympäristölainsäädäntöä.
- Sopimus syventää erittäin haitallisia maatalousteollisuuden tuotantotapoja Etelä-Amerikassa ja globaalisti.
- Tuotantopinta-alaa ei voi enää laajentaa kestävästi Mercosul-alueella, mutta sopimus johtaa käytännössä tähän.

Ristiriidassa kestävän kehityksen ja tarvittavien ilmastotoimien kanssa

- Sopimus on syvässä ristiriidassa EU:n kestävän kehityksen linjausten kanssa.
- Viennin lisääntyminen johtaa käytännössä yhä laajentuviin metsätuhoihin Amazonilla → globaalit ilmastovaikutukset
- Amazonin ollessa keikahduspisteessä ja ilmastonmuutoksen kontekstissa: Sopimus toisi muutaman vuoden ajaksi lisäyksen tuotantoon, mutta johtaisi sitten tuotantokapasiteetin dramaattiseen laskuun, koska tuotantoaluetta olisi laajennettu kestämättömästi.

Ongelmien räjähdysmäinen kasvu Brasiliassa, sopimusneuvottelujen varjossa

- Ihmisoikeusrikkomukset kasvaneet rajusti (YK:n ihmisoikeuskomission erityisraportti Brasiliasta, 2 lokakuuta 2020)
- Sopimusneuvottelujen jatkuminen on viestinyt Brasilialle, että se voi huoletta jatkaa metsienhävitystä myös 2019 jälkeen.
- Oletettu pian tapahtuva vientikiintiön kasvaminen johtanut jo nyt lisäalojen polttamiseen ja hakkaamiseen (kenttätutkimus 2019 marras-joulukuussa Amazonilla).
- Sopimusneuvottelut ovat siis jo nyt osasyyllisiä metsätuhojen jatkumiseen ja syventymiseen.
- Mahdollinen lisäpöytäkirja tms. ei muuttaisi itse sopimuksen paljon sitovampia negatiivisia vaikutuksia.

SUOSITUKSET

- Sopimuksen ratifiointiprosessi pitäisi jäädyttää mitä pikimmin, jotta voidaan vaikuttaa siihen, että tämän hetken metsänpoltot ja muut rikkomukset Brasiliassa saataisiin kuriin.
- Eduskunnan ja EU:n kannattaisi nykyisen Mercosul-sopimuksen ajamisen sijaan päinvastoin kiristää tuontivaatimuksia muualla tuotetuille raaka-aineille ja elintarvikkeille.
- Muiden maiden sitouttaminen Pariisin ilmastosopimuksen täytäntöönpanoon, sekä muut positiiviset sääntelyt, tulisi toteuttaa muun yhteistoiminnan lisäämisen kautta, ei esittämällä, että tällaiset kauppasopimukset olisivat näihin ainoa tai paras keino.
- Paras tapa vaikuttaa Etelä-Amerikan metsätuhoihin ja ihmisoikeusloukkauksiin ja muihin ongelmiin on viestiä selkeästi ja nopeasti, ettei EU jatka Mercosur-sopimuksen neuvottelemista, johtuen kasvaneista metsätuhoista alueella. **Koko sopimus pitäisi siis hylätä.**

YK:n ihmisoikeuskomission erityisraportti Brasiliasta, 2 lokakuuta 2020

- “Brazil is in a state of deep regression from human rights principles, laws, and standards, in violation of international law.
- Inflammatory rhetoric, a rejection of sustainability, and failure to prosecute has flamed another epidemic, one of intimidation, attacks, and murder of human rights defenders
- Government leaders are now using the COVID-19 crisis to further accelerate deregulatory and private sector agendas that threaten our common future
- If left unchecked, the situation in Brazil stands to spiral into not only a national catastrophe, but also one with phenomenal regional and global repercussions, including the destruction of our climate.”

Tutkimustuloksia vastaavien kauppasopimusten vaikutuksista

- “By guaranteeing long-term export partners, international trade deals financially support the highly problematic practices embedded in large-scale agribusiness” (Kehoe et al 2020)
- Kauppasopimukset ovat usein vahingollisia alkuperäiskansoille: Esimerkkinä Kolumbian sopimus EU:n kanssa:
  - Uusi sopimus johti tutkimusten mukaan negatiivisiin vaikutuksiin, esim hiilikaivosten laajentamiseen La Guajirassa, joka johti alkuperäiskansan häätöihin, vesipulaan, ja lapsikuolleisuuden kasvuun (Avilés 2019)